

waarin zij staat tot de zon en maan. Deze zijn toen aan het firmament gesteld om licht te geven op de aarde, om heerschappij te hebben over den dag en over den nacht, en om scheiding te maken tusschen het licht en de duisternis. Tot op dit tijdstip was er, naar wij uit wetenschappelijke gegevens mogen onderstellen, geen duisternis op de aarde geweest. Ofschoon de aarde door wolken was omringd, waren dit toch lichtgevende wolken, allereuwe licht uitstralend, evenals het noorderlicht, tengevolge van de electrische ontladingen die toen zeer overvloedig moeten geweest zijn. De planten uit de steenkool-periode waren niet noodzakelijk afhankelijk van het licht noch van de hitte der zon. Het zijn alleen de hoogere vormen van plant- en diersoorten, die in het bijzonder zijn aangelegd op het periodieke terugkeeren zoowel van de hitte als van het licht, waardoor de tegenwoordige natuurorde zich kenmerkt. Toen de aarde omzwachteld was met wolken, die één en al electrisch licht waren, maakte de zon geen scheiding tusschen de duisternis en het licht, en de maan en de sterren voerden geen heerschappij over den nacht. Deze opvatting van de beteekenis der woorden schijnt ten volle gerechtvaardigd door de veelvuldige herhaling van het *docl*, waarmee zon, maan en sterren werden „gesteld in het uitspansel des hemels” (vers 17). Het was, om te zijn tot teekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren (vers 14). Dit konden zij alleen zijn, wanneer ze van de oppervlakte der aarde af zichtbaar werden.

5^e. Het vijfde groote tijdvak wordt gekenmerkt door het verschijnen van de dieren, die in het water zwemmen en in de lucht vliegen. Ook hier zijn we, ofschoon in het algemeen de overeenstemming met de wetenschappelijke uitspraken vaststaat, niet genooddaakt te onderstellen, dat elke soort van gevleugeld gevogelte en dat elke klasse van zeedieren juist gedurende die periode het aanzijn hebben gekregen. Immers, in zulk een kort en summierlijk verhaal laat het zich natuurlijker wijze verwachten, dat sommige